

EUSKAL HERRIKO BERTSOLARI TXAPELKETA NAGUSIA ERATZEAZ

1979. urteko Urria - Azaroa

Bertsolari Batzordea

1. Euskaltzaindiak, euskararen babes eta zabalkunde-rako erakunde ofiziala denez, bere Bertsolaritza Batzordea-ren bidez, Bertsolari Txapelketa Nagusi bat eratuko du, hiru urtetik behin, Euskal Herriko bertsolarien artean.

2. Horrela egitean, batetik, euskararen eta euskal kon-zientziaren zabalkunde-an bertsolaritzak izan duen eta duen garrantziaz jabetzen da Euskaltzaindia. Bestetik, euskal izpi-rituaren bitxirik berezien eta preziatuenetako bat izanik, bertsolaritza zuzpertz, indartu eta berbaliotu nahi luke Eus-kaltzaindiak, gure ahozko literatura zahar hau gaurko eta biharko bertsolarien ezpainetan bizirik dadin, euskaldunon bertsolari senari erantzunez.

3. Bertsolari Txapelketa Nagusirako deia Bertsolari Batzordeari adieraziko dio lehenik Euskaltzaindiak eta honen oniritzia jasotakoan eramango da komunikabideetara beha-rrerko zabalkundea izan dezan.

Bertsolari Batzordeak Txapelketa ez egiteko arrazoiren bat balu, Euskaltzaindiari adieraziko lioke idatziz, hamabost eguneko epearen barruan.

4. Bertsolari Txapelketa Nagusi hau eratzeko, Euskal Herriko zenbait erakunde ofizial, kultur elkarte, aurrezki ku-txa, komunikabide eta abarretara zuzenduko da Euskaltzain-dia, erakunde eta elkarte hauen babes eta laguntza izan dezan.

5. Txapelketaren eraketak berekin dituen gorabehera guztiak Bertsolari Batzordearekin harremanetan erabakiko ditu Euskaltzaindiak, ekonomi aldetikakoak barne direla.

6. Txapelketa nagusiko bertsoen jabetasuna Euskaltzaindiari dagokio eta hauekin egin daitekeen erabilkera publikoa elkarte honen ardurapean egingo da.

7. Epai-mahaiaren izendatzea Euskaltzaindiak egingo du, Bertsolari Elkartearen iritzia jakin ondoren; epai-mahai hau 10 lagunek osatuko dute.

8. Txapelketa Nagusian erabiliko diren gaiak Euskaltzaindiak hartarako izendatutako talde batek burutu eta ipiniko ditu, Bertsolari Elkartearen iritzia jakin ondoren. Gai jartzailea ere era berdinean aukeratuko da.

EUSKAL HERRIKO BERTSOLARI TXAPELKETA NAGUSIA - 1980

SARRERA:

a) Euskaltzaindiaren iritziz, hiru urtetik behin eratuko den Euskal Herriko Bertsolarien Txapelketa Nagusiak, aurretik eratzen diren beste batzuen buru eta gailur izan behar du. Txapelketa Nagusi honek, beraz, herrialdeka edo eskualdeka egingo diren bigarren mailako txapelketetan bertsolari onenak bezala juzgatzeko diren bertsolari haiek bilduko ditu. Bertsolari eta bertsozaleek ondo gogoan dutenez, azken urteotako txapelketen erara antolatu nahi litzateke aurrerantz ere *bertsolari txapelketa nagusia*.

b) Hala ere, azken txapelketa haien harira bihurtzeak berakin lekarken bizpahiru urtetako luzapena gogoan edukirik, *berehalako* Txapelketa Nagusi bat *zuzenki* deitzea erabaki du Euskaltzaindiak.

Berehalako Bertsolari Txapelketa Nagusi baten premiaz daukagu herria; horregatik herrialdeka edo eskualdeka egin beharreko txapelketa horiek oraingoz utzi eta zuzenki egiten da Txapelketa berri baten deia, honako baldintza hauen araueran:

ARAUTEGIA:

1. Lehen mailakotzat jotzen diren bertsolariekin egingo litzateke Txapelketa hau. Euskaltzaindiari dagokionez eta 1980.eko Txapelketa Nagusirako, orainarteko Txapelketa Nagusietan nahiz 1967.eko Sariketan agertu diren bertsolari guztiak jotzen dira lehen mailako bertsolari. Honez gain ba da lehen mailako den beste zenbait bertsolari ere. Horietatik zeintzuk parte har dezaketen Euskaltzaindiak erabakiko du Bertsolari Batzordearen iritzia ikusiz.

2. Beren izenak hartarako ematen ditzuzten bertsolariekin egingo da Txapelketa hau. Bertsolari bakoitzak egingo du Txapelketan eskuhartzeko izen ematea.

3. Txapelketa Nagusi honetarako izen-ematea 1979.eko Azaroaren 15az aurretik egin beharko du bertsolari bakoitzak.

4. Gutxienik, lehen mailako 14 edo 16 ikusten ditu beharrezko Euskaltzaindiak Txapelketa hau egiteko.

5. Txapelketa honetarako izena ematen duten lehen mailako bertsolariak gutxiago balira, azken urteotako Bertsolari Gazteen Txapelketa eta Sariketetan nabarmendu diren bertsolariei egingo zaie dei.

6. Txapelketa honetarako epai-mahaia Euskaltzaindiak izendatuko du.

7. Azken epaia, saio nagusiaren ondoren emango du epai-mahaiak eta haren erabakia alda ezinezkoa izango da.

8. Txapelketa Nagusi honetako gai emaile edo aurkezlaria Euskaltzaindiak jarriko du.

9. Bertsolariei jarriko zaizkien gaiak Euskaltzaindiak hartarako izendatutako taldeak burutu eta ipiniko ditu.

10. Bertsolari Txapelketa Nagusia -1980, 1979.eko Abenduaren 23an, 30 eta 1980.eko Urtarrilaren 6an jokatu da, hiru bertso saioetan zehar, beraz.

Azken saio nagusia, Urtarrilaren 6an, Donostian izango da. Saio honetara, epai-mahaiaren iritziz aurreko bi igandee-tako saioetan puntuaziorik onena lortu duten 8 bertsolari pasatuko dira. Eta lehenbiziko bi bertsolariak txapeldun eta

txapeldunordeko izendatuko dira. Gainerakoak berdintzat jotzen direlarik.

11. Txapelketa Nagusi honetan, bertsolari bakoitzak zenbat jasoko duen aparteko orrietan adierazten da, txapeldun eta txapeldunordearen sariak bezala.

Bertsolari txapelketa guztietan ohi denez, beste zenbait sari ere izango dira.

12. Hemen aipatzen ez den edozer erabakitzea, Euskaltzaindiari dagokio zuzenki.

* * *

1979.eko Abenduaren 20an, bertsolari Txapelketarako Euskaltzaindiak izendatua duen batzordea bildu da Arrasaten eta epai-mahaiak jarraitu beharrezko aburuak markatu ditu, oinarri hauetan:

a) *Gaia* - Gaiari zehatz heldu eta gainera sakondu eta aberastu.

b) *Hizkuntza* - Esateko moduaren edertasuna.

c) *Egitura* - Saioaren sarrera, jarraipena eta bukaera.

d) *Neurriak eta puntuak* - Neurria musikaren arauera. Puntuetan, potoez gainera, ia aberatsak, errazak ala pobreak diren begiratuko zaio.

* * *

El 20 de diciembre de 1979, la comisión organizadora del Concurso de Bersolaris de la Real Academia de la Lengua Vasca, reunida en Mondragón, ha acordado los siguientes criterios de valoración que deberá seguir el jurado:

a) *Tema* - Precisión, profundización y riqueza aportativa.

b) *Lenguaje* - Expresividad poética.

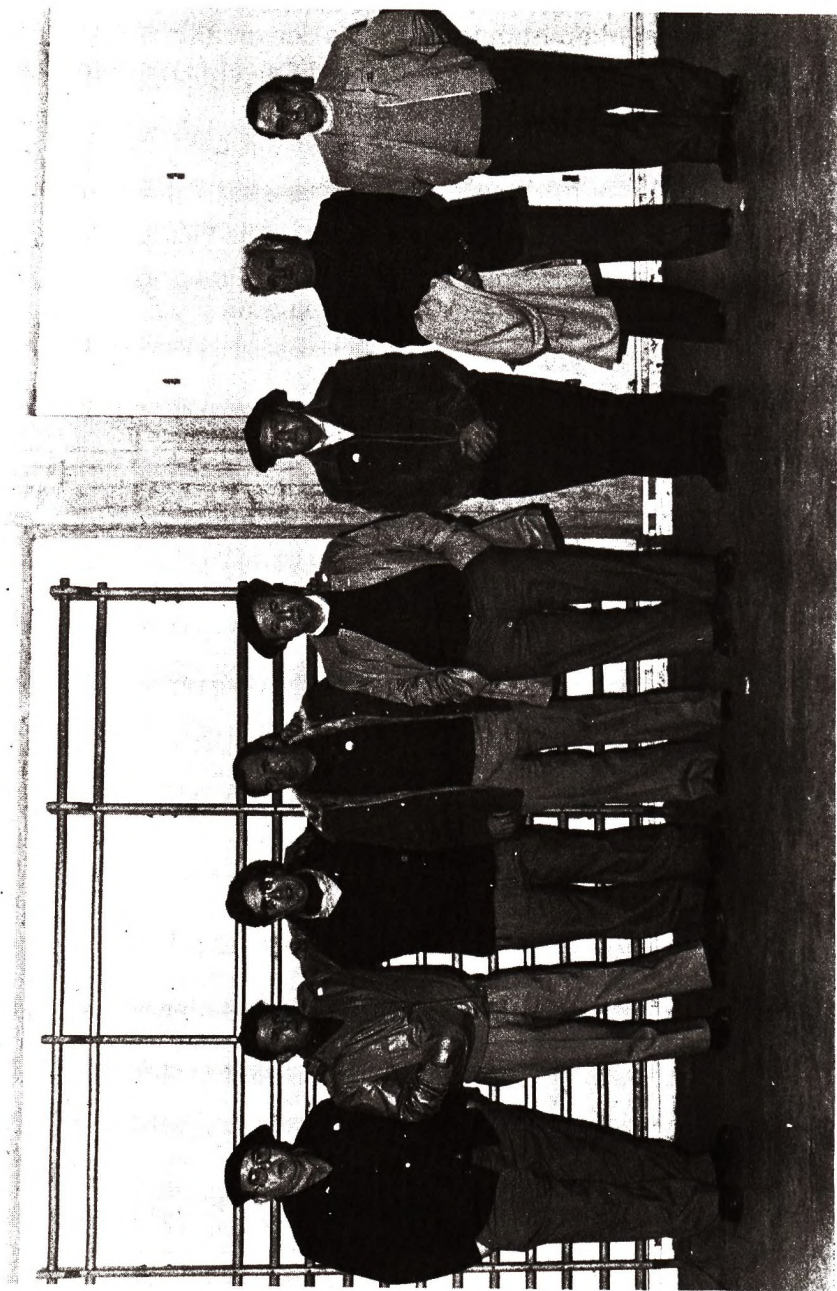
c) *Estructura* - Introducción, desarrollo y síntesis final en la composición.

d) *Métrica y consonancia* - La métrica deberá ajustarse a la música elegida o impuesta. En las consonancias se tendrá en cuenta, además de no repetir la misma, si éstas son ricas, fáciles o pobres.

EUSKAL HERRIKO BERTSOLARI TXAPELKETA NAGUSIA-1980

SARIEN ZERRANDA

- a)
 1. 200.000 pezeta, txapela eta trofeoa.
 2. 100.000 pezeta eta trofeoa.
 3. 50.000 pezeta eta trofeoa
 4. 50.000 pezeta eta trofeoa.
 5. 50.000 pezeta eta trofeoa.
 6. 50.000 pezeta eta trofeoa.
 7. 50.000 pezeta eta trofeoa.
 8. 50.000 pezeta eta trofeoa.
- b) Arrasateko jaialdia:
Bertsolari bakoitzari 25.000 pezeta.
- d) Gernikako jaialdia:
Bertsolari bakoitzari 25.000 pezeta.

1979 - BERTSOLARI TXAPELKETA. Ezkerretatik eskubitara: Jose Joakin Mitxelena, Kosme Lizaso, Jon Narbaitza, J. M.ª Arregi, Txomin Garmendia, Jesus Egileor, Xanpun eta Patxi Etxeberria

Saiatuko diren Bertsolariak

1. Amuriza, Xabier
2. Arregi, José M.^a
3. Azpillaga, Jon
4. Egileor, Jesús
5. Enbeita, Jon
6. Etxeberria, Patxi
7. Ezponda
8. Garmendia, Txomin
9. Gorrotxategi, José Luis
10. Iraola, Patxi
11. Larrañaga, Angel
12. Lizaso, Kosme
13. Mitxelena, José Joakin
14. Mugartegi, Jon
15. Narbaitza, Jon
16. Xanpun

1979 - BERTSOLARI TXAPELKETA. Ezkerretatik eskubitara: Patxi Iraola, Ezponda, Jon Mugartegi, Jon Enbeita, Jon Azpillaga, Angel Larrañaga, Jose Luis Gorrotxategi eta Xabier Amuriza

Ordezkoak

1. Zeberio, Xabier
2. Zabala "Lexo", Santi
3. Xalbador, Mitxel
4. Mañukorta

Antolakizun Batzordea

1. San Martin, Juan
2. Beobide, Iñaki
3. Haranburu, Antton
4. Iriondo, José M.^a
5. Zearreta, Juanjo

Gai jartzaileak

1. Aranalde, José M.^a
2. Artola, Fernando "Bordari"
3. Haranburu, Antton
4. Iriondo, José M.^a
5. Lekuona, Juan M.^a
6. San Martin, Juan
7. Zavala, Antonio.

Epai-Mahaia

1. Aranalde, José M.^a
2. Artola, Fernando "Bordari"
3. Etxezarreta, Jesús M.^a
4. Haranburu, Antton
5. Irigoien, Alfonso
6. Itzaina, Mitxel
7. Lekuona, Juan M.^a
8. Muniategi, Abel
9. San Martín, Juan
10. Zavala, Antonio.